

Ochrana počítačových programů, informačních systémů a příbuzných služeb právem duševního vlastnictví

Abstrakt disertační práce

- 1) Disertační práce *Ochrana počítačových programů, informačních systémů a příbuzných služeb právem duševního vlastnictví* se zabývá hlavními i vybranými alternativními přístupy k právní ochraně počítačových programů, informačních systémů a příbuzných softwarových služeb.
- 2) Cílem práce je zanalyzovat a poskytnout aktuální konzistentní informaci především o dvou hlavních mezinárodně dostupných formách právní ochrany – ochraně právem autorským a průmyslově-právní ochraně počítačových programů, koncizně popsat jejich vývoj, současný stav a klíčové právní normy (mezinárodní, unijní a národní), které je upravují.
- 3) Disertační práce se skládá z úvodu, devíti kapitol a závěru. Práce se dělí na čtyři celky – úvodní výklad, část autorskoprávní, část průmyslově-právní a část srovnávací a závěrečnou.
- 4) V úvodu se čtenář seznámí se zkoumanou problematikou a základními teoretickými východisky a tezemi práce, jsou zde popsány její cíle, použité metody a stručně rozvrženo její členění. V kapitole 1 jsou definovány základní pojmy práce (data, informace, počítačový program, software a informační systém).
- 5) Kapitola 2, která zahajuje část autorskoprávní, poskytuje úvod do autorskoprávní ochrany software. V kapitole jsou vysvětleny koncepční rozdíly mezi dvěma nejvýznamnějšími systémy autorského práva – kontinentálním právem autorským a copyrightem – a stručně nastíněn jejich historický vývoj. V kapitole 3 autor shrnuje vývoj a smluvní základy mezinárodního práva autorského, klíčové normy evropské právní úpravy včetně jejich recentních revizí a současný stav copyrightového systému ve Spojených státech amerických.

- 6) Analýzu českého autorského práva a ochrany počítačových programů obsahuje kapitola 4 disertační práce. Tato kapitola hovoří vedle základní objektů a vazeb v rámci autorského práva o instrumentech, které nacházejí uplatnění v rámci průmyslové tvorby software, jmenovitě dílech zaměstnaneckých a kolektivních, a licencování počítačových programů (to včetně zohlednění stavu před a po rekonstrukci českého soukromého práva v roce 2014). Následující kapitola 5 popisuje ochranu software dalšími normami v tuzemském právu (právem na ochranu před nekalou soutěží, trestním a dalším) a stručně zmiňuje i aktuální stav počítačového pirátství v ČR.
- 7) Další část disertační práce, která se zabývá problematikou patentovatelnosti počítačových programů, zahajuje kapitola 6 disertační práce obsahující úvodní výklad, definici pojmu *patent*, znaků patentovatelného předmětu práv a stručný exkurz do mezinárodní smluvní normotvorby. V kapitole 7 je popsán stav průmyslově-právní ochrany počítačových programů (zejména patentové) ve světě, zejména ve Spojených státech amerických, Evropské unii (v obou případech včetně recentních snah o revizi průmyslově-právní legislativy v USA a zavedení systému jednotného evropského patentu v EU) a vybraných dalších jurisdikcích, např. v Japonsku, Jižní Koreji, Číně, Indii, Austrálii ad.
- 8) V následující 8. kapitole analyzuji a kriticky hodnotím výhody a negativa patentování počítačových programů, vyhodnocuji ekonomické aspekty silné průmyslově-právní ochrany software a na příkladu patentové války mezi Apple a Samsung Group popisují systematickou zneužitelnost patentů, průmyslových vzorů a užitných vzorů pro omezování konkurence v odvětví.
- 9) Kapitola 9, která se závěrem tvoří komparativní část disertační práce, kriticky vyhodnocuje obě hlavní formy právní ochrany software, zabývá se jejich efektivitou a použitelností v dynamicky se rozvíjejícím softwarovém průmyslu a ve stručnosti je srovnává s některými alternativními koncepcemi této ochrany. V neposlední řadě pak kapitola sděluje názor autora na možnost třetí formy ochrany počítačových programů coby předmětů právních vztahů *sui generis* a shrnuje aktuální výzvy, které bude muset právní systém při ochraně počítačových programů dříve či později zohlednit (např. umělá inteligence anebo *blockchain*).

- 10) V závěru práce jsou shrnuty poznatky autora o autorskoprávní i průmyslově-právní ochraně software coby převládajících formách zajištění práv výrobců počítačových programů a formulováno přesvědčení autora, že nejlepší formou ochrany by byla právní úprava software coby statku *sui generis* a že dříve či později bude muset stávající dvojkolejný systém ochrany – právě v důsledku aktuálních výzev, které do značné míry proměňují i současné vnímání software jako takového – projít podstatnou revizí.

Počet znaků anotace: 4 417.

Klíčová slova (5)

software, počítačový program, autorské právo, patent, ochrana